Specifieke aandacht voor Latijns-Amerikaanse slachtoffers van seksuele uitbuiting

Capaciteit en specialisatie bij eerstelijnsdiensten

AANBEVELING 2

Garandeer meer in zedenzaken en prostitutie gespecialiseerde lokale politieteams in grootstedelijk verband.

MYRIA
Federaal Migratiecentrum

De nieuwe Europese richtlijn 2024/1712 over mensenhandel vraagt de lidstaten om opleidingen te verstrekken aan een groter aantal professionals die waarschijnlijk in contact zullen komen met potentiële slachtoffers van mensenhandel en om voldoende deskundigheid en technologische capaciteiten in te zetten binnen de betrokken eenheden en diensten. De lidstaten worden ook aangemoedigd om binnen hun wetshandhavingsdiensten en Openbare Ministeries gespecialiseerde eenheden op te richten.

In dat kader vraagt Myria om de **capaciteit van de politie** te **versterken** en te zorgen voor meer **gespecialiseerde teams bij de lokale politie**. Bij de lokale politie in Brussel werkt een sectie MH-Prostitutie **proactief** door middel van virtuele patrouilles en controles, wat een voorbeeld is van een goede praktijk.

Myria wijst erop dat er bij de **opleiding van politieambtenaren** meer aandacht moet worden besteed aan het fenomeen mensenhandel met het oog op seksuele uitbuiting van Latijns-Amerikaanse personen.

Er moet daarnaast werk worden gemaakt van het **vertrouwen van de slachtoffers in de overheden** om het *dark number* weg te werken. In dat opzicht is het **rekruteren van politieambtenaren die de taal van de doelgroep spreken** en die affiniteit hebben met de cultuur van de slachtoffers een middel om hun vertrouwen te winnen.

AANBEVELING 3

Bied de politie de nodige onderzoeksmiddelen die aangepast zijn aan de nieuwe (digitale) context.

MYRIA
Federaal Migratiecentrum

Prostitutie en bijgevolg ook seksuele uitbuiting gebeuren alsmaar vaker bij **privéontvangst** en de publiciteit ervoor gebeurt vooral **online**. Ook specifiek voor het fenomeen van Latijns-Amerikaanse sekswerkers is dat het geval.

De politie moet de nodige middelen krijgen om in deze nieuwe contexten misbruiksituaties op te sporen, slachtoffers te detecteren en daders te identificeren en te vervolgen. Myria beveelt aan om te **investeren in middelen die online detectie en onderzoek versnellen en faciliteren, alsook in een juridisch kader ter zake**. De politie moet zich specialiseren in het gebruik van die onderzoeksmiddelen om zich toe te leggen op de digitale wereld waarin het fenomeen zich voordoet. Aan die *tools* of software zijn wel bepaalde kosten verbonden, maar ze helpen de politie om capaciteit en tijd uit te sparen.

Aanpak en onderzoek

AANBEVELING 4

Benadruk het belang van een netwerkanalyse voor het ontmantelen van het volledige netwerk op het niveau van de magistratuur.

MYRIA
Federaal Migratiecentrum

Bij grote dossiers moet de magistraat de opdracht geven aan de politie om via een netwerkanalyse alle prostitutielocaties en de verplaatsingen van mogelijke slachtoffers en daders in kaart te brengen zodat alle vertakkingen in beeld worden gebracht. Deze vertakkingen kunnen verspreid zijn over het hele Belgische grondgebied tot soms in het buitenland. Dat kan worden uitgevoerd op basis van onder meer de diverse verklaringen aangevuld met andere bewijselementen.

In grootschalige dossiers is dat relevant omdat er sprake kan zijn van **prostitutiecarrousels** met een **(inter)nationale mobiliteit van** Latijns-Amerikaanse **sekswerkers**. Om verschuivingen van de criminele activiteiten en de uitbuiting van de sekswerkers te voorkomen, is het noodzakelijk dat het volledige criminele netwerk wordt ontmanteld. Op basis van een dergelijke netwerkanalyse kan soms ook een **achterliggende structuur** van het netwerk in beeld komen die als **centrale motor van het criminele systeem** fungeert.

AANBEVELING 5

Versterk de internationale samenwerking om netwerken en al hun vertakkingen te ontmantelen.

MYRIA
Federaal Migratiecentrum

In grootschalige dossiers is internationale samenwerking noodzakelijk om het volledige netwerk met alle vertakkingen te kunnen ontmantelen. Daartoe moet er **internationaal informatie** worden **uitgewisseld** en is het relevant om in bepaalde gevallen **onderzoeken met *Joint Investigation Teams*** op te starten.

De netwerken genereren via prostitutiecarrousels hoge opbrengsten die kunnen worden versluisd naar het buitenland, waaronder investeringen in buitenlandse vennootschappen. Om dat aan te pakken, is internationale financiële samenwerking noodzakelijk. Het **CARIN-netwerk** vormt daartoe een nuttig instrument, dat als een *best practice* kan worden beschouwd.

Het kan ook relevant zijn om **op internationaal niveau** de bestaande ***best practices* uit te wisselen**. Zo heeft Nederland een innovatieve multidisciplinaire aanpak vanuit verschillende perspectieven gelanceerd, *Field Lab* genoemd, en heeft het die toegepast op de problematiek van de grote netwerken rond Latijns-Amerikaanse sekswerkers.

AANBEVELING 6

Versterk de samenwerking met internetplatformen om de detectie van slachtoffers te verbeteren, daders eenvoudiger te identificeren en gemakkelijker bewijzen te verzamelen.

MYRIA
Federaal Migratiecentrum

De Latijns-Amerikaanse gemeenschap in Europa, onder wie de sekswerkers, is over het algemeen bijzonder actief op sociale netwerken, internetplatformen en *instant messaging apps*.

Sinds het recente koninklijk besluit dat reclame voor prostitutie van een meerderjarige in sommige specifieke gevallen toelaat aangenomen werd, moeten aanbieders van een internetplatform die hun maatschappelijke zetel in België hebben of die reclame voor prostitutie verspreiden ter bestemming van een doelpubliek dat zich specifiek in België bevindt bepaalde **preventiemaatregelen** naleven om met name de risico's inzake seksuele uitbuiting te vermijden. Ze moeten een rol kunnen spelen bij de identificatie van problematische situaties en mogen de ogen niet sluiten voor het risico dat hun platform voor criminele doeleinden zou kunnen worden gebruikt. Zo zijn ze wel verplicht om snel te handelen als ze een geval van misbruik van prostitutie of van mensenhandel vermoeden of als er een geval onder hun aandacht wordt gebracht en dienen ze die gevallen aan de politiediensten of de gerechtelijke overheden te melden. Onlineaanbieders moeten een contactpunt oprichten dat bereikbaar is voor de overheden en dienen de contactgegevens daarvan mee te delen aan de politie. Daarnaast moeten ze snel en gratis antwoorden op de verzoeken van de gerechtelijke en politionele overheden.

Een bepaald internetplatform voor reclame voor prostitutie werkt al samen met de politiediensten, door problematische situaties die worden opgemerkt in advertenties te melden, alsook door meldingen van klanten door te spelen, wat een goede praktijk is ter zake.

Myria beveelt aan om alle politiediensten in te lichten over het bestaan van die **goede praktijk** en om dat soort **samenwerking met andere internetplatformen** te **versterken**.

AANBEVELING 7

Sensibiliseer klanten rond mensenhandel en moedig hen aan om eventueel misbruik te melden om de vraag naar mensenhandel met het oog op seksuele uitbuiting te reduceren.

MYRIA
Federaal Migratiecentrum

Myria benadrukt dat **klanten** van sekswerkers eveneens een belangrijke rol kunnen spelen in de strijd tegen mensenhandel via het internet en dat ze **zouden moeten worden gesensibiliseerd door middel van campagnes om misbruik te melden**.

Sekswerk via seksdatingwebsites en sociale media is aan een stevige opmars bezig. De politie kan tot controles op het internet overgaan, maar daarvoor zijn heel wat middelen nodig en de taak wordt soms bemoeilijkt door speciale applicaties die alleen bestemd en beschikbaar zijn voor de klanten. Die laatsten kunnen dus van een aanzienlijke meerwaarde zijn in de strijd tegen mensenhandel omdat ze sneller en gemakkelijker bepaalde misbruiken kunnen vaststellen op plaatsen die moeilijk of helemaal niet toegankelijk zijn voor de politie.

Klanten sensibiliseren rond mensenhandel en hen aanmoedigen om eventueel misbruik te melden kan de **vraag verminderen** naar mensenhandel met het oog op seksuele uitbuiting.

Enerzijds zullen klanten van sekswerkers zich daardoor bewuster zijn van de mensenhandelproblematiek, en anderzijds zullen pooiers de risico's die verbonden zijn aan de tewerkstelling van slachtoffers van mensenhandel vermijden. Na het aannemen van de nieuwe Europese richtlijn over mensenhandel moet België het wetens en willens gebruikmaken van de diensten van een slachtoffer van mensenhandel evenwel strafbaar stellen. In voorkomend geval zou dat een negatief effect kunnen hebben op de meldingen van klanten van sekswerkers en contraproductief kunnen zijn in de strijd tegen mensenhandel. Die klanten willen

immers misschien niet het risico lopen dat personen uit hun buurt naar aanleiding van een onderzoek in het kader van een wet inzake de bestraffing van de klant – dat verhoren en eventueel een buurtonderzoek behelst – vernemen dat ze sekswerkers bezoeken. De drempel om misbruiken te melden zou dus hoger kunnen worden voor de klanten.

Sinds het koninklijk besluit over reclame voor prostitutie van een meerderjarige werd aangenomen, moet de aanbieder van een internetplatform daarnaast een duidelijk middel ter beschikking stellen van de bezoekers waarmee ze elk vermoeden van misbruik van prostitutie of mensenhandel met betrekking tot het gebruik van het platform kunnen melden, zoals een "waarschuwingsknop". Ook een dergelijke maatregel is een manier om potentiële klanten aan te moedigen om de eventuele misbruiken die ze vaststellen te melden.

Slachtoffers

AANBEVELING 8

Sensibiliseer alle actoren uit het multidisciplinaire model zoals de politie, de magistratuur en de centra die gespecialiseerd zijn in de opvang van slachtoffers van mensenhandel rond de situatie van Latijns-Amerikaanse trans slachtoffers om meer de aandacht te vestigen op de kwestie en hun vertrouwen in de overheden te versterken.

MYRIA
Federaal Migratiecentrum

De verschillende betrokken actoren zijn nog **onvoldoende op de hoogte** van de realiteit van Latijns-Amerikaanse **trans personen**.

Myria heeft vastgesteld dat het vertrouwen van Latijns-Amerikaanse trans slachtoffers sneller wordt gewonnen en ze sneller een verklaring afleggen wanneer **een medewerker van een centrum dat gespecialiseerd is in de opvang van slachtoffers van mensenhandel aanwezig is bij het verhoor door de politie**.

Ook het feit dat een trans persoon **het geslacht kan kiezen van de persoon die op het lichaam fouilleert** is een goede praktijk bij de politie.

Myria beveelt aan om die praktijken bij de politie te behouden en te verspreiden.

De sensibilisering van **magistraten, centra en politie** rond de kwestie zou trouwens ook leiden tot een betere **registratie van trans personen** in hun databanken en tot een **beter aangepaste manier om hen te vermelden** in processen-verbaal en gerechtelijke beslissingen, wat ook zou helpen bij de beeldvorming van het fenomeen.

Preventie

AANBEVELING 9

Versterk de informatie en de sensibilisering bij sekswerkers, onder wie zich potentiële slachtoffers van mensenhandel kunnen bevinden.

MYRIA
Federaal Migratiecentrum

Een klein aantal slachtoffers afkomstig van Latijns-Amerika wil in het statuut stappen of het behouden. Via hun **psycho-medico-sociale begeleiding** spelen de **organisaties** die sekswerkers begeleiden een fundamentele rol om die groep te bereiken waarvan de activiteiten zich hoofdzakelijk in privéruimten afspelen.

Ze kunnen ook een belangrijke sensibiliserende rol spelen voor deze doelgroep. Zo organiseren zij **sensibiliseringscampagnes en discussiegroepen**, in aanwezigheid van vroegere sekswerkers om hen te informeren over het bestaan van uitbuitingssituaties en van gespecialiseerde hulp. Op deze manier proberen zij de sekswerkers te **sensibiliseren over wat uitbuitingssituaties** zijn en hen hiertegen **weerbaarder** te maken. Myria moedigt die praktijk aan en benadrukt de

nood om deze te verspreiden bij de terreinorganisaties die sekswerkers begeleiden.

Myria raadt trouwens eveneens de **aanwezigheid aan van centra die gespecialiseerd zijn in de opvang van slachtoffers van mensenhandel bij geplande grootschalige politiecontroles** omdat die goede praktijk potentiële slachtoffers sensibiliseert rond de risico's inzake uitbuiting.

Transversaal – algemeen

AANBEVELING 10

Een volledige beeldvorming ontwikkelen van het fenomeen van Latijns-Amerikaanse sekswerkers dat zich kan situeren op nationaal en internationaal vlak. Zoiets kan belangrijk zijn bij het uitwerken van specifieke maatregelen om een maatgerichte aanpak op operationeel niveau en diverse beleidsniveaus te hanteren en te stimuleren

MYRIA
Federaal Migratiecentrum

Momenteel is er nog relatief weinig kennis over dat fenomeen, terwijl het de jongste jaren in opmars blijkt. Daarom moet er een ruime beeldvorming worden ontwikkeld die een betere kijk geeft op de spreiding en de aard van de relevante prostitutielocaties, en inzicht geeft rond de nationale en internationale verplaatsingen gelinkt aan de verschillende migratiestromen en eventuele mensensmokkel. Daarbij moeten voorts de **aard van de organisatie en de activiteiten van de criminele systemen** worden bestudeerd, waaronder hun werking en de uitbuitings- en rekruteringsmethodes. Daarnaast moet zoiets een **financiële doorlichting** omvatten van enerzijds de verschillende toegepaste betalingsmethodes tussen de sekswerkers en hun mogelijke uitbuiters en anderzijds de betalingsmodaliteiten, geldbewegingen en criminele investeringen van het criminele netwerk met bijzondere aandacht voor hun witwasactiviteiten in de bovenwereld.

Bij dat complexe fenomeen kunnen er situaties van zowel uitbuiting van prostitutie, mensensmokkel als mensenhandel aanwezig zijn. Daarnaast zijn er veel Latijns-Amerikaanse sekswerkers actief die geen slachtoffers zijn. Soms kunnen deze verschillende profielen in eenzelfde dossier aanwezig zijn. De beeldvorming moet een **globaal en interactief perspectief bieden van de diverse aanwezige profielen van sekswerkers en slachtoffers**, met aandacht voor hun migratiemotieven. Daarbij moet ook de **rol van trans personen** binnen dit fenomeen worden onderzocht. Elk profiel heeft zijn specifieke noden en belangen wat in uitbuitingssituaties soms een maatgerichte aanpak zou kunnen vereisen.

De ontwikkeling en de uitwerking van een dergelijke beeldvorming is noodzakelijk als basis voor een degelijke beleidsvoering en de nodige operationele maatregelen op het terrein, zoals bij grootschalige controleoperaties.